

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.12.2021 г.
С(2021) 8705 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Субсидиите за износ могат да се отразят неблагоприятно върху конкуренцията на пазара между потенциални съпернически си доставчици на стоки и услуги. По тази причина Комисията, в качеството си на пазител на конкуренцията по силата на Договора, винаги решително е осъждала помощта за износ за търговия в рамките на Съюза и за износ от Съюза. Целта на настоящото съобщение е да се поясни оценката на Комисията съгласно правилата на Съюза за държавната помощ на подкрепата от държавите членки за застраховането на експортни кредити.
2. Комисията използва правомощията си за публикуване на насоки относно държавната помощ в областта на застраховането на краткосрочни експортни кредити с цел да противодейства на действително или потенциално нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар не само между износителите в различни държави членки (търгувачи в рамките на Съюза и извън него), но също така и между застрахователите на експортни кредити, извършващи дейност в рамките на Съюза. През 1997 г. Комисията определи принципите за държавна намеса в своето *Съобщение до държавите членки съгласно член 93, параграф 1 от Договора за ЕО относно прилагането на членове 92 и 93 от Договора към застраховането на краткосрочни експортни кредити*¹ („съобщението от 1997 г.“). Принципите на съобщението от 1997 г. трябваше да се прилагат за период от 5 години, считано от 1 януари 1998 г. Впоследствие съобщението от 1997 г. беше изменено и срокът му на прилагане беше удължен през 2001 г.², 2004 г.³, 2005 г.⁴ и 2010 г.⁵ Неговите принципи се прилагаха до 31 декември 2012 г.
3. Опитът, придобит при прилагането на принципите на съобщението от 1997 г., по-специално през финансовата криза в периода 2009—2011 г., показва, че политиката на Комисията в тази област следва да бъде преразгледана. Поради това Комисията прие ново съобщение — *Съобщение на Комисията до държавите членки относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към застраховането на краткосрочни експортни кредити*⁶ („съобщението от 2012 г.“) Принципите на съобщението от 2012 г. по принцип трябваше да се прилагат от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2018 г.⁷ Впоследствие приложението към съобщението от 2012 г.

¹ ОВ С 281, 17.9.1997 г., стр. 4.

² ОВ С 217, 2.8.2001 г., стр. 2.

³ ОВ С 307, 11.12.2004 г., стр. 12.

⁴ ОВ С 325, 22.12.2005 г., стр. 22.

⁵ ОВ С 329, 7.12.2010 г., стр. 6.

⁶ ОВ С 392, 19.12.2012 г., стр. 1.

⁷ Точка 18, буква а) и част 5.2 от съобщението от 2012 г. трябваше да се прилагат от датата на приемане на съобщението от 2012 г.

беше изменено няколко пъти⁸ и срокът на прилагане на това съобщение беше удължен през 2018 г.⁹ и 2020 г.¹⁰ Понастоящем то се прилага до 31 декември 2021 г.

4. През 2019 г. Комисията започна оценка на съобщението от 2012 г. като част от *проверката за пригодност на пакета за модернизиране на държавната помощ, насоките в областта на железопътния транспорт и застраховането на краткосрочни експортни кредити*¹¹. Резултатите от оценката показаха, че по принцип правилата работят добре, но че са необходими някои малки подобрения с цел да се отразят пазарните развития. Поради това в настоящото съобщение принципите, изложени в съобщението от 2012 г., се запазват и се внасят само няколко технически корекции.
5. Правилата, изложени в настоящото съобщение, ще спомогнат да се гарантира, че държавната помощ не нарушава конкуренцията между частните и публичните — или получаващите публична подкрепа — застрахователи на експортни кредити. Тези правила ще спомогнат също така за създаването на еднакви условия на конкуренция между износителите.
6. С настоящото съобщение на държавите членки се предоставят по-подробни насоки относно принципите, на които Комисията възнамерява да базира своето тълкуване на членове 107 и 108 от Договора, както и относно тяхното прилагане по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити. То цели политиката на Комисията в тази област да стане възможно най-прозрачна и да се гарантират предвидимост и равнопоставеност. За тази цел в съобщението се определя набор от условия, които трябва да бъдат изпълнени, когато държавни застрахователи желаят да навлязат на пазара за застраховане на краткосрочни експортни кредити за продаваеми рискове.
7. Рисковете, които по принцип са непродаваеми, не попадат в приложното поле на настоящото съобщение.
8. В точка 2 се описва приложното поле на настоящото съобщение и се представят определенията, използвани в него. Точка 3 е посветена на приложимостта на член 107, параграф 1 от Договора и на общата забрана за държавна помощ за застраховане на експортни кредити за продаваеми рискове. Накрая, в точка 4 се предвиждат някои изключения от обхвата на продаваемите рискове и се определят условията, при които държавната подкрепа за застраховането на временно непродаваеми рискове може да бъде съвместима с вътрешния пазар.

⁸ ОВ С 398, 22.12.2012 г., стр. 6; ОВ С 372, 19.12.2013 г., стр. 1; ОВ С 28, 28.1.2015 г., стр. 1; ОВ С 215, 1.7.2015 г., стр. 1; ОВ С 244, 5.7.2016 г., стр. 1; ОВ С 206, 30.6.2017 г., стр. 1; ОВ С 225, 28.6.2018 г., стр. 1; ОВ С 457, 19.12.2018 г., стр. 9; ОВ С 401, 27.11.2019 г., стр. 3; ОВ С 101I, 28.3.2020 г., стр. 1; ОВ С 340I, 13.10.2020 г., стр. 1; ОВ С 34, 1.2.2021 г., стр. 6.

⁹ ОВ С 457, 19.12.2018 г., стр. 9.

¹⁰ ОВ С 224, 8.7.2020 г., стр. 2.

¹¹ Работен документ на службите на Комисията — *Проверка на пригодността на пакета за модернизиране на държавната помощ от 2012 г., насоките в областта на железопътния транспорт и застраховането на краткосрочни експортни кредити*, 30.10.2020 г., SWD(2020) 257 final.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА СЪОБЩЕНИЕТО И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

2.1. Приложно поле

9. Комисията ще прилага принципите, изложени в настоящото съобщение, само по отношение на застраховането на експортни кредити с период на риска по-кратък от две години. Всички останали инструменти за финансиране на износа са изключени от приложното поле на настоящото съобщение.

2.2. Определения

10. За целите на настоящото съобщение се прилагат следните определения:

- 1) „застраховане на експортни кредити“ означава застрахователен продукт, чрез който застрахователят предоставя застраховка срещу търговски или политически риск, или срещу и двата вида риск, във връзка със задълженията за плащане по сделка за износ;
- 2) „частен кредитен застраховател“ означава дружество или организация, различни от държавен застраховател, които осигуряват застраховане на експортни кредити;
- 3) „държавен застраховател“ означава дружество или друга организация, които предоставят застраховане на експортни кредити с подкрепата или от името на държава членка, или държава членка, която предлага застраховане на експортни кредити;
- 4) „продаваеми рискове“ означава търговски или политически рискове, или и двата вида риск, за публични и частни купувачи в държавите, изброени в приложението, с максимален период на риска по-малък от две години; всички други рискове се считат за непродаваеми за целите на настоящото съобщение;
- 5) „търговски рискове“ включва по-специално следните рискове:
 - а) произволно неизпълнение на договор от страна на купувач, т.е. всяко произволно решение на частен купувач да спре изпълнението на договора или да прекрати договора без основателна причина;
 - б) произволен отказ от страна на частен купувач да приеме стоките, предмет на договора, без основателна причина;
 - в) неплатежоспособност на частен купувач и неговия гарант;
 - г) продължително неизпълнение, т.е. неплащане от страна на частен купувач и на неговия гарант на дълг, който произтича от договора;
- 6) „политически рискове“ включва по-специално следните рискове:
 - а) риска публичен купувач или държава да попречи на изпълнението на сделка или да не плати навреме;
 - б) риск, който е извън волята на индивидуален купувач или не е негова отговорност;
 - в) риска държава да не прехвърли на държавата на застрахования средствата, платени от купувачи с местожителство в тази държава;

- г) риска от случай на форсмажор извън държавата на застрахователя, което може да включва военни събития, доколкото последиците от него не са застраховани по друг начин;
- 7) „период на риска“ означава периода на производство плюс кредитния период;
- 8) „период на производство“ означава периода между датата на поръчката и доставката на стоките или услугите;
- 9) „кредитен период“ означава срока, даден на купувача да заплати за доставените стоки и услуги по сделка с експортни кредити;
- 10) „покритие на индивидуален риск“ означава покритие за всички продажби, осъществени с един купувач, или за индивидуален договор с един купувач;
- 11) „презастраховане“ означава застраховка, която един застраховател купува от друг застраховател с цел управление на риска чрез понижаване на собствения си риск;
- 12) „съзастраховане“ означава процента от всяка застрахована загуба, който не се обезщетява от застрахователя, а се поема от друг застраховател;
- 13) „процентно участие“ означава презастраховане, при което застрахователят трябва да прехвърли, а презастрахователят да приеме, определен процент от всеки риск в определена категория полици, подписани от застрахователя;
- 14) „допълнително покритие“ означава допълнително покритие над кредитен лимит, определен от друг застраховател;
- 15) „полица за целия оборот“ означава застрахователна полица за кредит, различна от покритие на индивидуален риск; т.е. застрахователна полица за кредит, която обхваща всички или по-голямата част от продажбите на кредит на застрахованото лице, както и дължимите плащания от продажби, осъществени с множество купувачи.

3. ПРИЛОЖИМОСТ НА ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 1 ОТ ДОГОВОРА

3.1. Общи принципи

11. Член 107, параграф 1 от Договора гласи, че „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.
12. Ако държавните застрахователи предоставят застраховане на експортни кредити, това застраховане включва държавни ресурси. Участието на държавата може да предостави на застрахователите или износителите изборително предимство и по този начин може да наруши или да заплашва да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки. Принципите, изложени в точки 3.2, 3.3 и 4, имат за цел да се предоставят насоки относно начина, по който тези мерки ще бъдат оценявани съгласно правилата за държавната помощ.

3.2. Помощ за застрахователи

13. Ако държавните застрахователи се ползват с определени предимства в сравнение с частните кредитни застрахователи, може да е налице държавна помощ. Тези предимства могат да приемат различни форми и могат да включват например:
- а) държавни гаранции за заеми и загуби;
 - б) освобождаване от изискването за създаване на подходящи резерви и другите изисквания, произтичащи от изключването на операциите по застраховане на експортни кредити за сметка на държавата или гарантирани от нея от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹²;
 - в) частично или пълно освобождаване от дължими по принцип данъци (като например корпоративни данъци и данъци върху застрахователните полици);
 - г) предоставяне на помощ или капиталово участие от държавата или други форми на финансиране, които не са в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика;
 - д) предоставяне от страна на държавата на услуги в натура, като например достъп и използване на държавна инфраструктура, съоръжения или привилегирована информация, при условия, които не отразяват тяхната пазарна стойност;
 - е) пряко презастраховане от държавата или пряка държавна гаранция за презастраховане при условия, които са по-благоприятни от предлаганите на частния презастрахователен пазар, което води до занижаване на цената на презастрахователното покритие или до изкуственото създаване на капацитет, който не би бил наличен на частния пазар.

3.3. Забрана за предоставяне на държавна помощ за експортни кредити

14. Предимствата за държавните застрахователи, изброени в точка 13 по отношение на продаваемите рискове, засягат търговията в Съюза с услуги за кредитно застраховане. Те водят до различия в наличното застрахователно покритие за продаваемите рискове в отделните държавите членки. Това нарушава конкуренцията между застрахователите в отделните държави членки и произвежда вторични ефекти върху търговията в Съюза, независимо от това дали става дума за износ в рамките на Съюза или за износ извън неговите граници¹³. Поради тези причини, ако държавните застрахователи се ползват с такива предимства в сравнение с частните кредитни застрахователи, те не следва да бъдат в състояние да застраховат продаваеми рискове. Следователно е необходимо да се определят условията, при които държавните

¹² Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

¹³ В своето решение по дело С-142/87 *Кралство Белгия срещу Комисията на Европейските общности* Съдът постанови, че не само помощта за износ в рамките на Съюза, но и помощта за износ извън Съюза може да окаже влияние върху конкуренцията и търговията в Съюза. И двата вида операции се застраховат от застрахователите на експортни кредити и следователно помощта и за двата вида може да засегне конкуренцията и търговията в рамките на Съюза.

застрахователи могат да извършват дейност, за да се гарантира, че не се ползват от държавна помощ.

15. Предимствата за държавните застрахователи също така понякога се прехвърлят — поне частично — върху износителите. Такива предимства могат да нарушат конкуренцията и търговията и представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Ако обаче са изпълнени условията за застраховане на експортни кредити за продаваеми рискове, посочени в раздел 4.3 от настоящото съобщение, Комисията ще приеме, че към износителите не е прехвърлено неправомерно предимство.

4. УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЗАСТРАХОВАНЕ НА ЕКСПОРТНИ КРЕДИТИ ЗА ВРЕМЕННО НЕПРОДАВАЕМИ РИСКОВЕ

4.1. Общи принципи

16. Както е посочено в точка 14, ако държавните застрахователи се ползват с предимства в сравнение с частните кредитни застрахователи, както е описано в точка 13, те не могат да застраховат продаваеми рискове. Ако държавните застрахователи или техните дъщерни предприятия желаят да застраховат продаваеми рискове, трябва да се гарантира, че в тази си дейност те не се ползват пряко или косвено от държавна помощ. За тази цел те трябва да притежават определен размер собствени средства (граница на платежоспособност, включително гаранционен фонд) и технически резерви (изравнителен резерв) и трябва да са получили необходимия лиценз в съответствие с Директива 2009/138/ЕО. Те трябва също така поне да изготвят отделен отчет за управление и отделни отчети за своята дейност по застраховане на продаваеми и на непробаеми рискове с подкрепа от държавата или от нейно име, за да докажат, че не получават държавна помощ за извършването от тях застраховане на продаваеми рискове. Отчетите за предприятия, застраховани за собствена сметка на застрахователя, следва да съответстват на разпоредбите на Директива 91/674/ЕИО на Съвета¹⁴.

17. Държавите членки, които предоставят презастрахователно покритие на застраховател на експортни кредити под формата на участие или в качеството си на страна по договори за презастраховане, сключени с частния сектор, покриващи продаваеми и непробаеми рискове, трябва да са в състояние да докажат, че този режим не съдържа държавна помощ по смисъла на точка 13, буква е).

18. Държавните застрахователи могат да предоставят застраховане на експортни кредити за временно непробаеми рискове при спазване на условията, изложени в точка 4 от настоящото съобщение.

4.2. Изключения от обхвата на продаваемите рискове: временно непробаеми рискове

19. Независимо от определението за продаваеми рискове, някои търговски или политически рискове, или и двата вида риск, за купувачи, установени в

¹⁴ Директива 91/674/ЕО на Съвета от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия (ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 7).

посочените в приложението държави, се считат за временно непродаваеми в следните случаи:

- а) когато Комисията реши временно да извади една или повече държави от списъка на държавите с продаваеми рискове в приложението, както е описано в точка 5.2, тъй като капацитетът на частния застрахователен пазар е недостатъчен за покриване на всички икономически оправдани рискове в съответната държава или държави;
- б) когато — след като получи уведомление от държава членка в съответствие с точка 5.3 от настоящото съобщение — Комисията реши, че рисковете, поети от малки и средни предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията¹⁵ с общ годишен оборот от износа, ненадвишаващ 2,5 милиона евро, са временно непродаваеми за износителите в уведомяващата държава членка;
- в) когато — след като получи уведомление от държава членка в съответствие с точка 5.3 от настоящото съобщение — Комисията реши, че покритието на индивидуален риск с период на риска от най-малко 181 дни и по-кратък от две години е временно непродаваемо за износителите в уведомяващата държава членка;
- г) когато — след като получи уведомление от държава членка в съответствие с точка 5.4 от настоящото съобщение — Комисията реши, че поради недостиг на застраховане на експортни кредити някои рискове са временно непродаваеми за износителите в уведомяващата държава членка.

20. За да се сведе до минимум нарушаването на конкуренцията на вътрешния пазар, рисковете, които се смятат за временно непродаваеми в съответствие с точка 19, могат да бъдат покрити от държавни застрахователи, при условие че отговарят на условията, изложени в точка 4.3.

4.3. Условия за предоставяне на покритие за временно непродаваеми рискове

4.3.1. Качество на покритието

21. Качеството на покритието, предлагано от държавните застрахователи, трябва да бъде в съответствие с пазарните стандарти. По-специално могат да бъдат покривани единствено икономически оправдани рискове, т.е. рискове, които са приемливи въз основа на разумни застрахователни принципи. Максималният процент на покритие трябва да бъде 95 % за търговските и политическите рискове, а изчаквателният период трябва да бъде минимум 90 дни.

4.3.2. Застрахователни принципи

22. При оценяването на рисковете трябва винаги да се прилагат разумни застрахователни принципи. Следователно рискът при рискови от финансова гледна точка сделки не трябва да е приемлив за застраховане по схеми с държавна подкрепа. По отношение на тези принципи критериите за приемливост на риска трябва да бъдат изрично формулирани. При вече съществуващи бизнес отношения износителите трябва да имат положителна история по отношения на търговията и/или плащанията. Купувачите трябва да

¹⁵ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

имат добра застрахователна история, вероятността от неизпълнение на купувачите трябва да е приемлива и техните вътрешни или външни финансови рейтинги също трябва да са приемливи.

4.3.3. *Подходящо ценообразуване*

23. Поемането на риск при договора за застраховане на експортни кредити трябва да бъде възнаградено с подходяща премия. За да се сведе до минимум изтласкването от пазара на частни кредитни застрахователи, средните премии по публично подпомагани схеми трябва да бъдат по-високи от средните премии на частните кредитни застрахователи за подобни рискове. Това изискване гарантира постепенното преустановяване на държавната намеса, тъй като по-високите премии ще гарантират, че износителите ще се обърнат отново към частните кредитни застрахователи веднага щом пазарните условия позволяват това и когато рискът отново стане продаваем.
24. Ценообразуването се счита за подходящо, ако се начислява минималната годишна рискова премия¹⁶ (премия в защитената област — *safe harbour premium*) за съответната категория риск на купувача¹⁷, посочена в таблицата по-долу. Прилага се минималната премия, освен в случаите, когато държавите членки представят доказателства, че тези ставки са неподходящи за въпросния риск. При рамковите застрахователни полици категорията риск трябва да съответства на средния риск на купувачите, покрити от полицата.

¹⁶ За всяка съответна категория риск диапазонът на минималната рискова премия беше определен въз основа на едногодишните спредове на суаповете за кредитно неизпълнение въз основа на съставен рейтинг, в който влизат рейтингите на трите основни агенции за кредитен рейтинг (Standard & Poor's, Moody's и Fitch) за годините от 2007 г. до 2011 г., като се приема, че средните коефициенти на суброгиране за застраховането на краткосрочни експортни кредити възлизат на 40 %. Впоследствие диапазоните бяха направени непрекъснати, за да бъде по-добре отчетен фактът, че рисковите премии не остават постоянни във времето.

¹⁷ Категориите риск на купувачите се основават на кредитни рейтинги. Не е необходимо рейтингите да бъдат получени от определени рейтингови агенции. Приемливи са също и националните рейтингови системи или рейтинговите системи, използвани от банките. За предприятията без рейтинг от публична агенция може да се приложи рейтинг, основаващ се на проверима информация.

Категория риск	Минимална годишна рискова премия ¹⁸ (% от застрахованата сума)
Отличен ¹⁹	0,2—0,4
Добър ²⁰	0,41—0,9
Задоволителен ²¹	0,91—2,3
Слаб ²²	2,31—4,5

25. За съзастраховането, пропорционалното презастраховане и допълнителното застрахователно покритие ценообразуването се счита за подходящо само ако начислената премия е с поне 30 % по-висока от премията за (първоначалното) покритие, предоставено от частен кредитен застраховател.

26. За да се счита ценообразуването за подходящо, към рисковата премия трябва да бъде добавена административна такса, независимо от срока на договора.

4.3.4. Прозрачност и докладване

27. Държавите членки трябва да публикуват въведените схеми за рисковете, които се считат за временно непродаваеми съгласно точка 19, на уебсайтовете на държавните застрахователи, като посочат всички приложими условия.

28. Те трябва да представят на Комисията годишни доклади относно рисковете, които се считат за временно непродаваеми съгласно точка 19 и които са покрити от държавни застрахователи. Те трябва да представят докладите най-късно на 31 юли на годината след намесата.

29. Докладът трябва да съдържа следната информация за всяка схема:

- а) общия размер на предоставените кредитни лимити;
- б) застрахования оборот;
- в) начислените премии;
- г) регистрираните застрахователни събития и изплатените обезщетения;
- д) възстановените суми;
- е) административните разходи по схемата.

30. Информацията трябва да се предостави във вид на електронна таблица, който позволява да се извършва търсене в данните, както и данните да се извличат, изтеглят и лесно публикуват в интернет, например във формат CSV или XML. Държавите членки трябва да публикуват докладите на уебсайтовете на държавните застрахователи.

¹⁸ Минималната премия по договор за 30-дневна застраховка може да бъде изчислена, като годишната рискова премия се раздели на 12.

¹⁹ Категорията риск „отличен“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A- на Standard & Poor's.

²⁰ Категорията риск „добър“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги BBB+, BBB или BBB- на Standard & Poor's.

²¹ Категорията риск „задоволителен“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги BB+, BB или BB- на Standard & Poor's.

²² Категорията риск „слаб“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги B+, B или B- на Standard & Poor's.

5. ПРОЦЕДУРНИ ПРАВИЛА

5.1. Общи принципи

31. Рисковете, посочени в точка 19, буква а), могат да бъдат покрити от държавни застрахователи при спазване на условията, изложени в точка 4.3. В такива случаи не е необходимо да се уведомява Комисията.
32. Рисковете, посочени в точка 19, букви б), в) и г), могат да бъдат покрити от държавни застрахователи при спазване на условията, изложени в точка 4.3, и след като Комисията е била уведомена и е дала одобрение.
33. Неизпълнението на някое от условията в точка 4.3 не означава, че застраховането на експортни кредити или застрахователната схема са автоматично забранени. Ако държава членка желае да се отклони от някое от условията, изложени в точка 4.3, или ако има съмнения дали планирана схема за застраховане на експортни кредити изпълнява условията, изложени в настоящото съобщение, по-специално в част 4, държавата членка трябва да уведоми Комисията за схемата.
34. Анализът съгласно правилата за държавната помощ не предопределя съвместимостта на дадена мярка с други разпоредби на Договора.

5.2. Изменение на списъка на държавите с продаваеми рискове

35. Когато решава дали липсата на достатъчен капацитет на частните застрахователи оправдава временното изваждане на държава от списъка на държавите с продаваеми рискове съгласно точка 19, буква а), Комисията ще вземе под внимание следните фактори, подредени по приоритет:
 - а) свиване на капацитета на частните кредитни застрахователи: по-специално решението на голям кредитен застраховател да не покрива рискове за купувачи в съответната държава, съществено намаляване на общите застраховани суми или значителен спад в съотношенията на приемливост на риска за съответната държава в рамките на период от шест месеца;
 - б) влошаване на рейтингите на държавния дълг: по-специално внезапни промени в кредитните рейтинги в рамките на период от шест месеца, например няколко понижавания на рейтинга от независимите рейтингови агенции или голямо увеличение на спредовете по суаповете за кредитно неизпълнение;
 - в) влошаване на резултатите на предприятията: по-специално рязко увеличаване на случаите на несъстоятелност в съответната държава в рамките на шест месеца.
36. Когато пазарният капацитет стане недостатъчен за покриване на всички икономически оправдани рискове, Комисията може да преразгледа списъка на държавите с продаваеми рискове в приложението по писмено искане на най-малко три държави членки или по своя собствена инициатива.
37. Ако Комисията възнамерява да измени списъка на държавите с продаваеми рискове, тя се консултира и търси информация от държавите членки, частните кредитни застрахователи и заинтересованите страни. Консултацията и видът на исканата информация се оповестяват на уебсайта на Комисията. Периодът за консултации обикновено не надвишава 20 работни дни. Когато въз основа

на събраната информация Комисията реши да измени списъка на държавите с продаваеми рискове, тя обявява това решение на своя уебсайт.

38. Временното изваждане на държава от списъка на държавите с продаваеми рискове по принцип важи поне 12 месеца. Свързаните с временно извадената държава застрахователни полици, които са подписани през този период, са валидни за максимален период от 180 дни след датата, на която временното изваждане се прекратява. Нови застрахователни полици не могат да бъдат подписвани след тази дата. Три месеца преди да бъде прекратено временното изваждане Комисията ще обмисли дали да удължи срока на изваждането на съответната държава от списъка. Ако Комисията прецени, че пазарният капацитет все още е недостатъчен за покриване на всички икономически оправдани рискове при отчитане на факторите, посочени в точка 35, тя може да удължи временното изваждане на държавата от списъка в съответствие с точка 37.

5.3. Задължение за уведомяване за временно непродаваеми рискове съгласно точка 19, букви б) и в)

39. Информацията, с която Комисията понастоящем разполага, сочи, че е налице пазарна неефективност по отношение на рисковете, посочени в точка 19, букви б) и в), както и че поради това тези рискове са непродаваеми. Трябва да се има предвид обаче, че липсата на покритие не се наблюдава във всички държави членки и че с времето положението може да се промени, тъй като в частния сектор може да възникне интерес към този пазарен сегмент. Държавната намеса следва да е разрешена единствено за рискове, които в противен случай пазарът няма да покрие.
40. По тези причини, ако държава членка желае да покрива рисковете, посочени в точка 19, буква б) или буква в) от настоящото съобщение, тя трябва да уведоми Комисията съгласно член 108, параграф 3 от Договора и да докаже в своето уведомление, че се е обърнала към основните кредитни застрахователи и брокери в тази държава членка²³ и им е дала възможност да докажат, че в нея се предлага покритие за въпросните рискове. Ако засегнатите кредитни застрахователи и брокери не предоставят на държавата членка или на Комисията информация за условията на покритието и застрахованите суми за вида рискове, които държавата членка желае да покрива, в срок от 30 дни от получаването на искане от държавата членка или ако предоставената информация не доказва, че в тази държава членка е налице покритие за съответните рискове, Комисията ще счита рисковете за временно непродаваеми.

5.4. Задължение за уведомяване в други случаи

41. По отношение на рисковете, посочени в точка 19, буква г), в своето уведомление до Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора засегнатата държава членка трябва да докаже, че във въпросната държава членка не е налице покритие за износителите поради сътресение в предлагането на частния застрахователен пазар, по-специално в резултат на

²³ Потърсените кредитни застрахователи и брокери следва да бъдат представителни по отношение на предлаганите продукти (например специализирани доставчици за индивидуални рискове) и големината на пазара, който покриват (например представляващи съвместно поне 50 % от пазара).

оттеглянето от съответната държава членка на голям кредитен застраховател, намаления капацитет или ограничена продуктова гама в сравнение с други държави членки.

6. ДАТА НА ПРИЛАГАНЕ И СРОК НА ДЕЙСТВИЕ

42. Комисията ще прилага принципите, изложени в настоящото съобщение, считано от 1 януари 2022 г., с изключение на списъка на държавите в приложението, който ще се прилага от 1 април 2022 г. До 31 март 2022 г. Комисията ще счита всички търговски и политически рискове, свързани с износа за всички държави, за временно непродаваеми в съответствие с временното освобождаване, посочено в точка 33 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19²⁴ и в точка 62 от Съобщение на Комисията С(2021) 8442 относно шестото изменение на Временната рамка. Комисията може да реши да адаптира настоящото съобщение по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да вземе предвид други политики на Съюза и международни ангажименти.

²⁴ Съобщение на Комисията „Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19“, С(2020)1863, 19.3.2020 г. (ОВ С 91I, 20.3.2020 г., стр. 1), изменено със съобщения на Комисията С(2020) 2215 (ОВ С 112I, 4.4.2020 г., стр. 1), С(2020) 3156 (ОВ С 164, 13.5.2020 г., стр. 3), С(2020) 4509 (ОВ С 218, 2.7.2020 г., стр. 3), С(2020) 7127 (ОВ С 340I, 13.10.2020 г., стр. 1), С(2021) 564 (ОВ С 34, 1.2.2021 г., стр. 6) и С(2021) 8442 (ОВ С 473, 24.11.2021 г., стр. 1). Точки 24—27 и точка 62 от Съобщение на Комисията С(2021) 8442 относно шестото изменение на Временната рамка предоставят допълнителна информация относно временното освобождаване.